

RAHANDUSMINISTEERIUM

Sulev Alajõe
Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus
Sulev.Alajoe@eas.ee

Teie 18.08.2020
Meie 30.11.2020 nr 15-1/5740-3

Vastusseisukohad Eesti mereala planeeringule tehtud ettepanekutele

Austatud härra Alajõe

Täname Teid Eesti mereala planeeringu eelnõule (põhilahendusele) ja mõjude hindamise aruande eelnõule esitatud ettepanekute eest. Rahandusministeerium teavitas oma 15.09.2020 kirjaga nr 15-1/5740-2, et oluline on oodata ära kogu võimalik sisend ning seejärel koostöös nii mereala planeeringu eksperdimeeskonnaga kui erinevate ametkondadega esitatud ettepanekuid põhjalikult kaaluda ja tasakaalustatud lahendus leida. Teie poolt esitatud ettepanekud on läbi kaalutud ja edastame siinkohal seisukohad kirjas toodule.

Toote oma kirjas välja Hiiumaa elektriga varustamise teema ja tegite ettepaneku mitte arvestada mereala planeeringus Eleringi ettepanekut üleriigilise planeeringu muutmiseks ning kanda saarte toiteringi kaabellahendused mereala planeeringusse.

Esmalt viitame, et antud küsimuses toimus 16.10.2020 töökoosolek, kus osalesite Teie, Rahandusministeeriumi, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi, Elering AS-i ja Hiiumaa valla esindajad. Koosolekul arutati nii Teie kui Hiiumaa valla poolt tõstatatud küsimusi.

Selgitame ka kirjalikult, et mereala planeering, strateegilise riikliku tasandi ruumilise arengudokumendina, ei määra perspektiivsete kaablite ning torujuhtmete konkreetseid ruumilisi asukohti. Planeeringu suurest üldistusastmest tulenevalt ja põhjusel, et pole teada tulevikus kõikvõimalike kavandatavate kaablite ja torujuhtmete võimalikud asukohad, pole otstarbekas kaablite ja torustike konkreetsete asukohtade määramine, vaid hoonestusloa etapi jaoks tingimuste määramine. Kaablite ja torujuhtmetega seonduv, sh nende täpne asukoht selgub hoonestusloa menetluse käigus, mille läbiviimisel tuleb arvestada ka mereala planeeringus määratud tingimusi. Konkreetse asukoha leidmine hoonestusloa etapis, arvestades mereplaneeringu tingimusi, ei ole tingimata mereala planeeringut muutev tegevus.

Eelpool toodust erandiks on planeeringuga kavandatud tuuleenergeetika alade põhimõttelised ühenduskoridorid, kuna tuuleenergeetika teema osas sõltub planeeringu elluviidavus mh tehnovõrkude lahendusest ning seeläbi aitab täita Eesti riigi taastuvenergeetika alaseid

eesmärke. Seetõttu oleme seda teemat lahendanud kõikidest teistest kaablitest ja torujuhtmetest eraldi veidi detailsemalt.

Eesti mereala planeeringu avalikul arutelul (17.08.2020) selgitas Eleringi esindaja hetkel teadaolevaid valdkondlikke perspektiive, mille kohast sisendit on nad mereala planeeringu koostamisel ka andnud. AS Eleringi sisendist lähtuvalt on elektri ülekandevõrgu rajamise eeltingimuseks Läänemaa suunal oluliselt suurenenud tarbimine või elektrienergia tootmine Hiiumaal. Elering AS ülekandevõrgu rajamist ilma võrguarenduse eest tasuva liitujata ei planeeri. Tuuleenergeetika tootmise alad on Hiiu mereala planeeringus Riigikohtu otsusega¹ tühistatud. Seega ei ole praegusel kujul ringtoite rajamine Läänemaa suunal realistlik perspektiiv.

Juhime tähelepanu, et Eesti mereala planeeringuga Hiiu maakonnaga piirnevat mereala planeerida ei saa, kuna nimetatud mereala ei asu Eesti mereala planeeringu alal. Hiiu mereala planeering jääb kehtima ka peale üleriigilise mereala planeeringu kehtestamist. Samuti jääb kehtima ka Hiiu maakonnaplaneering 2030+. Käesoleva planeeringu menetluses saame kaaluda vaid ettepanekuid, mis puudutavad koostatava planeeringu alal toimuvaid tegevusi ja tegevusi, mida on võimalik tervikuna ellu viia.

Selgitame, et ringtoite väljaehitamine on Hiiu mereala planeeringus kajastatud tuuleenergeetika tootmise alade arendamisega seoses, mille kohaselt tuleb alade arendamisel panustada Hiiu elektrivarustuskindluse parandamisse ja selle tulemusena tekib elektri ringtoite Hiiumaale. Kuna tuuleenergeetika tootmise alad on Riigikohtu poolt tühistatud ja ringtoite väljaehitamine on võimalik tuuleenergeetika tootmise alade realiseerumisel ehk sellega otseselt seotud, ei ole selles osas planeeringut võimalik ellu viia. Seega Hiiu merealal puudub planeeringuline alus (planeeritud tuule-energeetika alad), millest lähtuvalt Eesti mereala planeeringus kaableid kavandada. Mereala planeeringus tegevuste kavandamisel tuleb veenduda, et selle elluviimine on tervikuna võimalik. Eeltoodud põhjustel ei ole kaablite lahendust perspektiivis võib olla rajatavatele meretuuleparkidele Hiiu merealal võimalik praeguses protsessis terviklikult lahendada. PlanS § 6 sätestab ka planeeringulahenduse (p 15) ja planeeringu põhilahenduse (p 14) mõisted, millest mh tuleneb, et planeeringulahendus koostatakse vaid planeeringuala kohta, samuti see, et planeeringu põhilahendus peab tagama lahenduse tervikliku toimimise ehk olema elluviidav.

Viitame, et üleriigilises planeeringus „Eesti 2030+“ on skemaatiliselt (vt joonis 10) näidatud võimalik elektriühendus üle Hiiu, ühendades Saaremaad, Hiiu ja Läänemaa. Eesti mereala planeering täpsustab üleriigilist planeeringut „Eesti 2030+“. Selguse huvides lisame Eesti mereala planeeringu seletuskirja peatüki, mis kirjeldab seoseid üleriigilise planeeringuga „Eesti 2030+“. Täiendavalt märgime, et augustis 2020 on Vabariigi Valitsus võtnud teadmiseks üleriigilise planeeringu „Eesti 2030+“ ülevaatamise tulemused ning sealjuures otsustanud, et alates 2021-22 tuleb alustada uue üleriigilise planeeringu koostamise protsessiga, muuhulgas uute ja täpsustunud arenguvajadustega seoses. Kindlasti saavad huvigrupid olema kaasatud ka selles protsessis.

Tulenevalt eeltoodust ei ole otstarbekas saare toiteringi kaabellahenduse asukohti mereala planeeringusse kanda, kuna terviklahendust läbi mereala planeeringu saavutada ei ole

¹ Riigikohtu otsus nr 3-16-1472

võimalik ning kehtivad planeeringud jäävad ka edaspidi kehtima. Samuti rõhutame, et Eesti mereala planeering ei välista saare ringtoite rajamist tulevikus.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Kaia Sarnet
regionaalvaldkonna asekanstler

Triin Lepland 4520521
Triin.Lepland@fin.ee